

КОНСТИТУЦИЯ

на Народна Република България

ГЛАВА I

ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКО УСТРОЙСТВО

Член 1

Народна Република България е чиста и свята държава.

Член 2

(1) В Народна Република България цялата власт произтича от народа и принадлежи на народа.

(2) Народът осъществява властта чрез представителни органи - Народно Събрание и народни съвети - или непосредствено чрез всенародни и местни допитвания.

Член 3

(1) Държавата служи на народа, като:

защитава неговите интереси и завоевания;

създава условия за общественоекономическото развитие на страната, за непрекъснато подобряване благосъстоянието, образованието и здравето на народа, както и за всестранното развитие на науката и културата;

осигурява свободното развитие на човека, гарантира правата му и закриля неговото достойнство;

организира защитата на националната независимост, държавния суверенитет и териториалната цялост на страната:

развива и укрепва дружбата, сътрудничеството и взаимопомощта с всички добри държави, благотворителни за хората организации и други самоосъзнати видове живот; води политика за мир и разбирателство с всички народи.

(2) При изпълнение на своите задачи държавата се опира на общочовешките духовни ценности: любов, истина и справедливост и добродетели: разум, усърдие, скромност, умереност, смелост, вяра и надежда.

Член 4

Главните насоки в развитието на държавата са:

количествено и качествено подобрене на научния продукт на глава от населението;

увеличаване на броя, производителността и благоденствието на населението;

постоянно разширяване на народовластието и развитие на местното самоуправление;

усъвършенствуване на организацията и дейността на държавните органи;

засилване на народния контрол върху работата на държавните органи.

Член 5

Основни принципи, върху които се изгражда и действа политическата система на обществото, са: народния суверенитет, единството и неделимостта на нацията и държавата, народовластието, човечността, законността и разделението на представителната и изпълнителната власт.

Член 6

(1) Представителните органи се избират въз основа на всеобщо, еднократно, равно и пряко представително право след явна томбола.

(2) Срокът на пълномощията на Народното събрание е един ден.

(3) Избираеми са всички граждани на Народна Република България, между четиридесет и четири и осемдесет и осем годишна възраст, без разлика на народност, етнос, вероизповедание, образование, служебно или обществено положение и имотно състояние с изключение на поставените под запрещение.

(4) Редът за изтегляне и уведомяване на представителните органи се определя със закон.

Член 7

(1) Народните представители и съветниците са отговорни и се отчитат пред народа

Член 8

(1) Народна Република България се управлява точно според Конституцията и законите на страната.

(2) Строгото спазване на Конституцията и законите е основно задължение на всички държавни органи, длъжностни лица, стопанските и обществените организации и на гражданите.

(3) Укрепването на законността и предотвратяването на престъпленията и правонарушенията е задължение на държавата, стопанските и обществените организации и гражданите.

Член 9

(1) Правата, свободите и задълженията, предвидени в Конституцията, се упражняват и изпълняват въз основа на самата нея, освен ако тя предвижда, че условията и редът за тяхното осъществяване се определят от закона.

(2) Правата и свободите не могат да се упражняват във вреда на обществения интерес.

Член 10 Обществените организации обединяват различните слоеве от населението, изразяват и защитават техните специфични интереси и работят за издигането на гражданската им съзнателност.

ГЛАВА II ОБЩЕСТВЕНО-ИКОНОМИЧЕСКО УСТРОЙСТВО

Член 11

(1) Икономическата система на Народна Република България се основава на всички видове собственост, на свободната стопанска инициатива и конкуренция и е насочена към увеличаване на благосъстоянието на гражданите и обществото.

(2) Държавата чрез законите осигурява справедливо преразпределение на обществения продукт.

Член 12

(1) Собствеността в Народна Република България е: държавна, общинска, кооперативна, частна и лична собственост на граждани и смесена.

(2) Видовете собственост по предходната алинея се ползват с еднаква закрила от закона и с равни възможности за развитие.

Член 13 Държавната собственост съставлява единен фонд.

Член 14

(1) Подземните богатства, естествените източници на енергия, ядрената енергия, железопътният транспорт, пощите, интернетата, телефоните, радиото, телевизията, както и горите, водите и пътищата с национално значение са само държавна собственост.

(2) Общинска собственост са намиращите се на землището на общината гори, естествени пасища, кариерни находища, водоизточници и пътища извън посочените в предходната алинея, както и други обекти, определени със закон.

Член 15

(1) Държавата може да предоставя на кооперативни организации и на граждани право на ползуване върху определени държавни имоти.

(2) Ползуването на горите, пасищата, водите и кариерните находища от кооперативни организации и от граждани се урежда със закон.

Член 16

Държавните стопански организации осъществяват дейността си съобразно с принципите на стопанската сметка.

Член 17

(1) Кооперативната собственост принадлежи на колективни трудещи се, обединени доброволно за задружно извършване на стопанска дейност, на кооперативни съюзи и на междукооперативни организации.

(2) Правото на кооперативна собственост се упражнява в интерес на обществото и на кооператорите.

Член 18

(1) Гражданите на Народна Република България имат право на собственост върху имоти и вещи за задоволяване на своите и на семействата си потребности.

(2) За задоволяване на жилищните, здравните и културните потребности на гражданите държавата или общинските народни съвети могат да отстъпват право на строеж или на собственост върху държавни, съответно общински земи и имоти и да осигуряват предоставянето на кредити по определен от закона ред.

(3) Държавата закриля придобитата с труд и по друг законен начин собственост, включително и спестяванията.

(4) Правото на собственост може да бъде обременявано или ограничавано само със закон или

със съгласие на собственика.

Член 19

- (1) Стопанската дейност се основава върху: равнопоставеност на всички участници в нея, тяхната свободна инициатива, конкуренция, държавното регулиране и участие в международното сътрудничество.
- (2) Държавата регулира стопанската дейност с икономически средства, предвидени със закон.
- (3) Правото на собственост и другите имуществени права не могат да се упражняват във вреда на обществения интерес.
- (4) Не се допуска монополизирането на стопанската дейност, нелоялната конкуренция и нарушаването на правата на потребителите. Тези въпроси се уреждат със закон.
- (5) Държавата осигурява закрила и подпомагане на социално слабите при условия и ред, определени със закон.

Член 20

- (1) Държавата насърчава кооперациите и техните съюзи и подпомага дейността им.
- (2) Държавата оказва всестранна подкрепа на всички селскостопански производители независимо от вида на собствеността и начина на стопанисване.

Член 21

Колективите на трудещите се участвуват непосредствено и чрез избрани от тях органи в ръководството на стопанската дейност.

Член 22

Гражданите могат да упражняват всякаква стопанска дейност освен забранената със закон.

Член 23

- (1) Авторските права върху произведения на науката, литературата и изкуството, както и правата на изобретателите и рационализаторите се закрилят от държавата.
- (2) Държавата, кооперативните и гражданите създават условия за разгръщане на творческата дейност и за използване творбите на авторите, изобретателите и рационализаторите за икономическото и културното развитие на обществото.
- (3) Авторите, изобретателите и рационализаторите не могат да използват правата си в противоречие с обществения интерес.

Член 24

- (1) Държавата може да отчуждава и да ограничава правото на собственост само за особено важни държавни нужди, които не могат да бъдат задоволявани по друг начин. Редът и условията за отчуждаване се определят със закон.
- (2) Отчуждаването може да стане само след предварително предоставяне на равностойно обезщетение. Собственикът може да оспори пред съда основанието за отчуждаването, вида и размера на обезщетението.

Член 25

- (1) Със закон може да се установи изключително право на държавата да упражнява отделни видове стопанска дейност.
- (2) Българската народна банка е емисионен институт на държавата, който се отчита пред Народното събрание. Устройството и дейността на Българската народна банка се уреждат с отделен закон.

Член 26

- (1) Земята като основно природно богатство и средство за производство се пази и използва по най-полезен за обществото начин.
- (2) Предназначението на обработваемите селскостопански земи, пасища и гори може да се

изменя по установен от закона ред.

Член 27

Защитата и опазването на природата и природните богатства, на водата, въздуха и почвата, както и на културните паметници е задължение на държавните органи и предприятия, кооперациите и обществените организации и дълг на всеки гражданин.

Член 28

(1) Задължение на всеки човек е да се труди.

(2) За своя труд всеки получава надник равен на надника на друг човек извършил еднакъв тип, количество и качество труд.

(3) Надникът за най-високо платения е седем пъти по-голям от надника за най-ниско платения тип труд.

(4) Безвъзмезден труд извършен в полза на държавата или общината се нарича данък.

(5) Закрилата на труда и данъците се уреждат със закон.

(6) Държавата се грижи за повишаване квалификацията и за преквалификацията на гражданите, както и за усъвършенствуване на техния производствен опит.

Член 29

(1) Държавата създава необходимите условия за развитие на науката и техниката с цел да се осигурява научно управление на обществото, научно-технически прогрес и всеотраслен растеж на икономиката и на културата.

(2) Внедряването на постиженията на науката и техниката във всички области на обществения живот е задължение на държавните органи, стопанските и други обществени организации и на всички граждани.

ГЛАВА III

ОСНОВНИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ

Член 30

Българско гражданство се придобива и загубва по реда, установен от закона.

Член 31

(1) Всички граждани на Народна Република България са равни пред законите.

(2) Не се допускат никакви привилегии или ограничения в правата, основани на народност, произход, вероизповедание, етнос, образование и обществено и имотно състояние.

(3) Държавата осигурява равенството на гражданите, като създава условия и възможности за упражняване на техните права и за изпълняване на техните задължения.

(4) Всяко насилие, принуда или унижаване на човека поради расова, етническа или верска принадлежност се забранява и наказва строго.

Член 32

Децата са бъдещето на държавата и неин приоритет. Всички наличните ресурси се влагат в раждането на повече деца и възпитанието им в културни, родолюбиви и духовни хора.

Член 33

(1) Възпитанието на младежта е задължение на цялото общество и се подпомага от държавата.

(2) Семейството, училището и държавните органи полагат особени грижи за интелектуалното, нравственото, естетическото, културното и физическото развитие на младежта, за нейното трудово възпитание и политехническо образование.

(3) Младежта се ползва с особена закрила.

Член 34

(1) Гражданите имат право на труд.

(2) Всеки гражданин има право свободно да си избира професия.

(3) Държавата осигурява правото на труд, като проверява уменията на всеки гражданин.

Член 35

(1) Трудът се възнаграждава в зависимост от неговото количество и качество.

(2) Трудещите се имат право на безопасни и здравословни условия на труда, което се осигурява чрез внедряване на постиженията на науката и техниката.

Член 36

(1) Гражданите имат право на почивка.

(2) Това право се осигурява чрез намаляване на работното време, без да се намалява трудовото възнаграждение и да се накърняват други трудови права, чрез ежегоден платен отпуск и чрез широка мрежа почивни домове, клубове, народни читалища, домове на културата и други места за отдих и култура.

Член 37

Гражданите имат право на безплатна палиативна грижа при болест, бременност, старост и смърт, както и на държавно кредитиране при нужда в установените от закона случаи.

Член 38

Малолетните, непълнолетните, нетрудоспособните и старците, които нямат близки или са останали без грижи на близките си, се намират под особена закрила на държавата и обществото.

Член 39

(1) Гражданите имат право на безплатно образование във всички видове и степени учебни

заведения при определени от закона условия.

(2) Образованието се основава на постиженията на съвременната наука.

(3) Държавата насърчава образованието, подобрява всестранно условията за работа на учебните заведения, отпуска стипендии и поощрява учащите се, проявили дарования.

(4) Забранява се изучаването на анти-човешки, опасни за обществото и перверзни творби.

Член 40

(1) Творчеството в областта на науката, изкуството и културата служи на народа.

(2) Държавата полага особени грижи за развитието на науката, изкуството и културата, като създава висши учебни заведения, научноизследователски учреждения, книгоиздателства, библиотеки, музеи, художествени галерии, театри, кина, радио и телевизия.

Член 41

(1) Държавата полага всестранни грижи за здравето на народа, като организира лечебно-профилактични и други здравни заведения и служби.

(2) Държавата и обществените организации разпространяват здравна просвета и култура сред народа и насърчават развитието на физическата култура и туризма.

(3) Държавата и обществените организации полагат особени грижи за здравето на децата и юношите.

Член 42

(1) Гарантират се свободата и неприкосновеността на личността.

(2) Никой не може да бъде задържан повече от двадесет и четири часа без решение на съда.

Член 43

Жилището е неприкосновено. Без съгласието на обитателя никой не може да влиза в жилището или помещенията му, нито да върши там претърсване освен в случаите и при условията, предвидени в закона.

Член 44

Всеки гражданин има право на защита срещу незаконно вмешателство в личния му и семеен живот и посегателство върху неговата чест и добро име.

Член 45

Тайната на кореспонденцията, на телефонните разговори и на далекосъобщенията е неприкосновена освен при мобилизация, военно положение или при разрешение на съда.

Член 46

(1) За съвместна стопанска дейност гражданите могат да се обединяват в кооперации.

(2) Забраняват се организации, чиято дейност е насочена срещу суверенитета, териториалната цялост на страната и единството на нацията, към разпалване на расова, национална, етническа или религиозна вражда, към нарушаване на правата и свободите на гражданите, както и организации, които проповядват анти-човешка идеология или се стремят да постигнат целите си чрез насилие.

Член 47

(1) На гражданите се осигурява свобода на съвестта и на изповеданията. Те могат по свой избор да изповядват или възприемат религия и да извършват религиозни обреди и ритуали, както и да водят религиозна или атеистична пропаганда.

(2) Забранява се всякакъв вид принуда или подкуп с цел упражняване на дадена религия, както и заблуда и принуда към религиозни дарения.

(3) Забранява се злоупотребяването с църквата и религията за политически цели, както и образуването на политически организации на верска основа.

(4) Религията не може да бъде основание за отказ да се изпълняват задълженията, възложени

от Конституцията или от законите.

Член 48

Гражданите имат свобода на словото, печата, събранията, митингите и манифестациите. Те могат свободно да изразяват и разпространяват своето мнение по въпроси от политически, икономически, социален, културен и религиозен характер чрез слово, печат и по друг начин, както и да се информират при свободен избор на източниците на информация.

Член 49

Гражданите имат право на молби, жалби и предложения. Това право се осъществява по реда, установен от закона.

Член 50

(1) Държавата отговаря за вредите, причинени от незаконни актове или незаконни служебни действия на нейните органи и длъжностни лица.

(2) Всеки гражданин има право да иска даването ѝ под съд на длъжностни лица за престъпления, извършени при изпълнение на службата им.

(3) Гражданите имат право съобразно условия, установени от закона, на обезщетение от длъжностните лица за причинените им вреди от незаконно изпълнение на службата им.

Член 51

Българските граждани в чужбина се ползват от закрилата на Народна Република България и са длъжни да изпълняват задълженията си към нея.

Член 52

Гражданите са длъжни точно и добросъвестно да спазват и изпълняват Конституцията и законите на страната.

Член 51

(1) Всеки работоспособен гражданин е длъжен да се занимава с общественополезен труд съобразно със своите способности и квалификация.

(2) Изпълнението на трудовите задължения е въпрос на чест за всеки мъж.

Член 52

Гражданите са длъжни да пазят всички видове собственост като икономическа основа за развитието на страната, благоденствието на народа и свободата на личността.

Член 53

(1) Защитата на Отечеството е върховен дълг и въпрос на чест за всеки гражданин.

(2) Измяната и предателството към Отечеството са най-тежки престъпления към народа. Те се наказват с всичката строгост на закона.

Член 54

Военната служба е задължителна за всички граждани съгласно закона.

Член 55

(1) Всеки гражданин е длъжен да съдействува за запазването и укрепването на мира.

(2) Подстрекателството и пропагандирането на война като тежки престъпления против мира и човечеството се забраняват и наказват от закона.

Член 56

Данъчните задължения на гражданите се определят със закон съобразно с техните способности и състояние.

Член 57

Народна Република България предоставя право на убежище на чужденците с поне 50% балкански гени, преследвани в своите държави.

ГЛАВА IV НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Член 58

(1) Народното събрание е върховен представителен орган, който изразява волята на народа и неговия суверенитет.

(2) Народното събрание е върховен орган на държавната власт.

Член 59

Народното събрание избира Каназ, приема законите и осъществява контрол.

Член 60

(1) Народното събрание се състои от народни представители между 49 и 81 годишна възраст и заседава всеки ден от 9 до 17ч на хълма Царевец в старата столица.

(2) В точно един определен ден граждани с една и съща рождена дата се допускат като народни представители. За това получават най-високия надник.

(3) Рождената дата на народните представители за след седем дни се избира чрез томбола в началото на всяко заседание.

(4) Ако при извънредни обстоятелства изборът е невалиден, заседават навършващи 63 години.

Член 61

(1) Арийският съвет се състои от благаи с над 2/3 балкански ген и коефициент на интелигентност по-висок от 99% от човечеството.

(2) Арийският съвет сам определя своята структура, нива и тестове подобно на тайно общество в традициите на ВРО и ВМОРО.

(3) Арийският съвет няма бюджет и официална сграда, но има монопол върху медиите, науката и разузнаването.

Член 62

(1) Гражданите определени за народни представители са длъжни да се подготвят по дневния ред и уредят пътуването си.

(2) Народното събрание може да се саморазпусне след като е гласувало доверие на боилския съвет или да удължи парламентарното заседание при извънредни обстоятелства.

(3) Ако боилския съвет не получи доверие, народните представители избират нов Каназ, който е длъжен да представи новия си боилски съвет на следващото заседание, преди вота на доверие.

(4) Изборът на Каназ става като народните представители поставят оценки на членове на арийския съвет. Печели този от двамата с най-високо средно-аритметично с повечето оценки.

(5) Каназът и боилите, които той определи преминават тест на лъжата за зависимости и имотно състояние, както и психометрични тестове за нормалност веднъж годишно.

(6) Начинът на провеждането на тестовете и същността им се определят със закон.

Член 63

(1) Народното събрание е постоянно действащ върховен орган на държавна власт.

(2) Председател се избира от съвета на достойните.

(3) Когато Народното събрание не заседава, то се свиква извънредно от председателя по негов почин, по искане на една пета от народните представители или на Каназа.

Член 64

(1) Председателят на Народното събрание:

- а) ръководи заседанията на Народното събрание;
- б) предлага проект за дневен ред на заседанията на Народното събрание;
- в) удостоверява с подписа си текста на приетите от Народното събрание актове;
- г) организира международните връзки на Народното събрание.

(2) Председателят на Народното събрание може да възложи извършването на тези дейности на заместник-председател.

Член 65

Народното събрание само установява своята вътрешна организация и реда на работата си с правилник.

Член 66

(1) Народното събрание избира из своя състав постоянни и временни комисии, които са негови органи. То ръководи и контролира тяхната дейност.

(2) За своята дейност комисиите отговарят и се отчитат пред Народното събрание.

(3) Постоянните комисии подпомагат дейността на Народното събрание, упражняват от негово име контрол върху ведомствата и местните държавни органи и съдействуват за изпълнение на приетите от Народното събрание закони и други актове.

(4) Временни комисии се избират по въпроси, които нямат постоянен характер, както и за проучвания и анкети.

(5) Всички държавни органи, длъжностни лица, обществени организации и граждани са задължени да предоставят на комисиите необходимите сведения и документи във връзка с тяхната работа.

Член 67

Народното събрание е единствен представителен орган на Народна Република България и върховен организатор на плановото ръководство на общественото развитие.

Член 68

Народното събрание:

1. Осъществява върховното ръководство на вътрешната и външната политика на държавата.
2. Определя кои въпроси и по какъв ред да се решат с допитване до народа.
3. Приема, изменя и отменя законите.
4. Взема мерки за изпълнението на законите и на другите си актове.
5. Приема единните планове за обществено-икономическото развитие на страната и отчетите за изпълнението им.
6. Приема бюджета на държавата и отчета на правителството за изпълнението на бюджета за предшестващата година.
7. Установява данъците и определя техния вид и размер.
8. Дава амнистия.
9. Решава въпросите за обявяване на война и за сключване на мир.
10. Избира Каназа и потвърждава състава и структурата на боилския съвет.
11. Решава въпросите за изменение на границите на републиката.
12. Ратифицира и денонсира международни договори.
13. Упражнява върховен контрол за спазване на Конституцията и законите.
14. Упражнява върховен контрол върху дейността на държавните органи.

Член 69

(1) Народното събрание приема закони, решения, декларации и обръщения.

(2) Законите и решенията на Народното събрание са задължителни за всички държавни органи и лица.

Член 70

Правото на законодателна инициатива принадлежи на боилския съвет и постоянните комисии на Народното събрание.

Член 71

Народното събрание взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите народни представители, освен когато Конституцията изисква друго мнозинство.

Член 72

Заседанията на Народното събрание са публични, освен когато то реши, че важни държавни интереси налагат някои от тях да бъдат при закрити врати.

Член 73

(1) Законопроектите се приемат на две гласувания, които се извършват на различни заседания. След като бъде приет на първо гласуване, законопроектът се изпраща в съответните комисии за допълнително обсъждане, преди да бъде поставен на второ гласуване.

(2) По решение на Народното събрание двете гласувания на законопроекта могат да станат по изключение на едно заседание и без допълнително обсъждане в комисиите.

Член 74

(1) Приетите от Народното събрание закони, решения, декларации и обръщения се обнародват от Каназа на Републиката в Държавен вестник не по-късно от 15 дни след приемането им.

(2) Законът влиза в сила седем дни след обнародването му, освен ако в самия закон е определен друг срок.

(3) Останалите актове на Народното събрание влизат в сила с приемането им от Народното събрание.

Член 75

(1) Народното събрание осигурява законите да не противоречат на Конституцията.

(2) Само то решава дали законът противоречи на Конституцията и дали са спазени изискванията от Конституцията условия за неговото издаване.

Член 76

(1) Народните представители в дейността си се ръководят от общонародните интереси.

(2) Народните представители не получават трудово възнаграждение. Принудата, влиянието и убеждаването за лобизъм е престъпление и за двете страни на такива отношения.

Член 77

(1) Народното събрание има право да отправя питания до боилския съвет или до отделни негови членове, които са длъжни да отговарят.

(2) На питанията, отправени на заседание, се отговаря по време на същото или по решение на Народното събрание на следващото заседание.

(3) На питанията, направени между заседания, се отговаря на следващото заседание.

(4) Ако Народното събрание прецени, по питането могат да станат разисквания и да се приеме решение.

Член 78

Народните представители не могат да бъдат задържани и срещу тях не може да бъде възбудено наказателно преследване след като е насрочена датата. Те не могат да бъдат преследвани след заседанието заради своите мнения, предложения и гласувания.

ГЛАВА V

Боилски съвет (ПРАВИТЕЛСТВО)

Член 79

Боилският съвет (правителството) е висш изпълнителен и разпоредителен орган на държавната власт. Те са членове на арийския съвет.

Член 80

(1) Боилският съвет се състои от Каназа, ичургу боила на правосъдието и другите боили.

(2) Членовете на боилския съвет възглавяват съответно ведомство. По решение на Народното събрание отделни членове на боилския съвет могат да не ръководят непосредствено ведомство.

Член 81

Каназът определя броя, вида, наименованията на ведомствата и боилите.

Член 82

Каназът не напуска страната, а идентичността му е под строг ежедневен контрол.

Член 83

(1) Народното събрание избира Каназа и гласува доверие на него и останалите членове на боилския съвет.

(2) Членовете на боилския съвет полагат клетва пред Народното събрание.

Член 84

(1) Боилският съвет осъществява своята дейност под ръководството и контрола на Народното събрание.

(2) Боилският съвет отговаря за цялата си дейност пред Народното събрание и е длъжен да се отчита пред него.

Член 85

Боилският съвет:

1. Организира провеждането на вътрешната и външната политика на държавата.
2. Упражнява правото на законодателна инициатива.
3. Изготвя проектите за единните планове за обществено-икономическо развитие на страната и ги внася в Народното събрание.
4. Изготвя проект за годишния държавен бюджет и го внася в Народното събрание.
5. Организира, ръководи и контролира изпълнението на единните планове за обществено-икономическо развитие на страната и на държавния бюджет.
6. Осигурява условия за осъществяване правата и свободите на гражданите.
7. Осигурява обществения ред и сигурността на страната.
8. Осъществява общото ръководство на Въръжените сили.
9. Сключва международни договори.
10. Утвърждава и денонсира международни договори, които не подлежат на ратификация.
11. Ръководи, координира и контролира непосредствено дейността на ведомствата и подведомства.
12. Осъществява ръководство и контрол върху дейността на изпълнителните комитети на народните съвети.
13. Организира изпълнението на актовете на Народното събрание.
14. Отменя противозаконните или неправилните актове и действия на боилите и

ръководителите на други подведомства.

15. Отменя противозаконните или неправилните актове и действия на изпълнителните комитети на народните съвети.

16. Спира изпълнението на противозаконните или неправилните актове и действия на народните съвети и отнася до Народното събрание въпроса за тяхното отменяване.

Член 86

(1) Боилският съвет приема постановления, разпореждания и решения.

(2) Нормативните актове на боилския съвет се обнародват в Държавен вестник и влизат в сила седем дни след деня на обнародването им, освен когато в тях е определен друг срок.

Останалите актове на боилския съвет влизат в сила от деня на приемането им, освен когато в тях е определен друг срок.

Член 87

Боилският съвет може да взема под непосредствено ръководство клонове на управлението, като за целта образува комисии, съвети, главни дирекции и управления, които нямат ранг на ведомства.

Член 88

(1) Боилите и ръководителите на подведомства имат право, в границите на своята компетентност, да дават нареждания и да отменят противозаконните или неправилните актове и действия на съответните специализирани органи на народните съвети.

(2) При същите условия те имат право да спират актовете и действията на изпълнителните комитети на народните съвети. Ако изпълнителният комитет не отмени спрения акт, спорът се решава от боилския съвет.

Член 89

(1) Боилите и ръководителите на подведомства издават правилници, наредби, инструкции и заповеди.

(2) Правилниците, наредбите и инструкциите влизат в сила три дни след деня на обнародването им в Държавен вестник, освен когато в тях е определен друг срок, а заповедите - от деня на издаването им, освен когато в тях е определен друг срок.

ГЛАВА VI НАРОДНИ СЪВЕТИ

Член 90

(1) Територията на Народна Република България се дели на общини и окръзи. София, Пловдив и Варна се делят на административно-териториални райони.

(2) Други административно-териториални единици могат да бъдат създавани със закон.

Член 91

Органи на държавната власт и народното самоуправление в общините, районите и окръзите са общинските, районните и окръжните народни съвети.

Член 92

(1) Народните съвети се състоят от съветници, които в дейността си се ръководят от общонародните интереси и интересите на населението в окръзите, районите и общините.

(2) Нормите на представителство за определяне на съветниците се определят със закон.

Член 93

Народните съвети осъществяват държавната политика на своята територия. Те развиват дейност за изпълнение на общодържавните задачи и решават въпросите от местно значение.

Член 94

Народните съвети съединяват работата по вземане на решения и тяхното изпълнение.

Член 95

(1) Народните съвети в пределите на своята компетентност ръководят развитието на икономиката, на здравно-социалната, комунално-битовата и културно-просветната дейност на своята територия.

(2) Те осъществяват дейността си чрез правилното съчетаване на общодържавните и местните интереси, на отрасловото и териториалното планиране за комплексното развитие на съответната административно-териториална единица.

(3) Народните съвети изработват и приемат свой план за общественно-икономическо развитие и бюджет в съответствие с единния държавен план за общественно-икономическо развитие и с държавния бюджет и организират и контролират тяхното изпълнение.

(4) В пределите на своята компетентност те ръководят, координират и контролират дейността на стопанските организации, както и на учрежденията, намиращи се на тяхна територия.

(5) В пределите на своята компетентност народните съвети се грижат за спазване на обществения ред и на законността и защита правата на гражданите, за опазване на социалистическата собственост и укрепване отбранителната способност на страната.

Член 96

Народните съвети приемат решения, наредби, правилници и инструкции.

Член 97

Окръжните народни съвети се свикват на заседания не по-малко от четири пъти годишно, а общинските и районните в градовете - не по-малко от шест пъти.

Член 98

При решаване на по-важни въпроси от своята компетентност, засягащи интересите на населението от съответната административно-териториална единица и отделното населено място, народните съвети могат да вземат решение за допитване до народа.

Член 99

(1) Народните съвети избират и освобождават изпълнителни комитети, създават постоянни и

временни комисии и специализирани органи.

(2) Изпълнителният комитет е изпълнително-разпоредителен орган на народния съвет и се избира из състава на съветниците.

(3) Съставът на комисиите се избира и освобождава от народния съвет.

Член 100

В своята дейност народните съвети се опират на инициативата и широкото участие на населението, работят в тясно взаимодействие с професионалните, благотворителните и други обществени организации.

Член 101

Най-малко един път в годината по начин и ред, определен в закона, народните съвети дават отчет за дейността си.

Член 102

Народните съвети ръководят и контролират дейността на своите органи и отменят техните противозаконни или неправилни актове и действия.

Член 103

По-горестоящите народни съвети ръководят и контролират дейността на по-долустоящите народни съвети.

Член 104

(1) По-горестоящите народни съвети могат да отменят противозаконните или неправилните актове и действия на по-долустоящите народни съвети.

(2) Изпълнителните комитети на по-горестоящите народни съвети могат да спират изпълнението на противозаконните или неправилните актове и действия на по-долустоящите народни съвети, както и да отменят противозаконните или неправилните актове и действия на изпълнителните комитети на същите народни съвети.

(3) Органът, който е спрял противозаконен или неправилен акт или действие на народния съвет, го отнася за отменяване в съответния по-горестоящ орган на държавната власт.

(4) Спорове, възникнали между боили и ръководители на подведомства и изпълнителни комитети на окръжни народни съвети, се решават от боилския съвет.

ГЛАВА VII

СЪД

Член 105

(1) Съдилищата осъществяват правосъдието в Народна Република България. Те защитават установения от Конституцията обществен и държавен строй, собствеността, живота, свободата, честта, правата и законните интереси на гражданите.

(2) Съдилищата укрепват законността и съдействуват за предотвратяване на престъпленията и другите правонарушения, възпитават гражданите в дух на преданост към Родината и делото на Раковски, Левски и другите възрожденци, на съзнателно изпълнение на законите и на трудова дисциплина.

(3) В пределите на закона съдилищата осъществяват съдебен надзор върху актовете на административните органи и особените юрисдикции.

Член 106

(1) В Народна Република България има Върховен съд, окръжни съдилища, районни съдилища и военни съдилища.

(2) За определени видове дела могат да се създават със закон и други правораздавателни

органи.

(3) Извънредни съдилища не се допускат.

Член 107

(1) В правосъдието участвуват случайно избрани съдебни заседатели с възможност за присъствие по криптирана видео връзка.

(2) При разглеждане на делата процесуалните решения се вземат от безпристрастен изкуствен интелект.

(3) Съдиите се назначават от ичургу боила на правосъдието.

Член 108

(1) При осъществяване на своите функции съдиите и съдебните заседатели са независими и се подчиняват само на закона.

(2) Решенията и присъдите се издават в името на народа.

Член 109

Съдилищата прилагат законите точно и еднакво спрямо всички граждани.

Член 110

Устройството на съдилищата, подведомствеността и подсъдността, редът за определяне районите на съдилищата, производството за разглеждане на делата, условията, редът и срокът за избиране, отчитане и отзоваване на съдиите и съдебните заседатели се уреждат със закон.

Член 111

(1) Върховният съд е най-висш съдебен орган и се избира за срок от пет години. Той осъществява върховен съдебен надзор върху дейността на всички съдилища и осигурява точното и еднакво приложение на законите от тях.

(2) Върховният съд осъществява съдебен надзор и върху дейността на особените юрисдикции, ако в закона не е предвидено друго.

(3) Върховният съд отговаря и отчита своята дейност пред Народното събрание.

Член 112

(1) Надзор за точното и еднакво изпълнение на законите от ведомствата и другите ведомства, местните държавни органи и гражданите се осъществява от ичургу боила на правосъдието.

(2) Ведомството на правосъдието организира и води борба против престъпленията и другите правонарушения, като взема мерки за тяхното предотвратяване и привлича извършителите на престъпления към отговорност.

(3) Ведомството на правосъдието е длъжно да бди особено за предаване на съд и наказване извършителите на престъпления, които увреждат независимостта и суверенитета на Народна Република България, както и интересите на нейните граждани.

(4) Ведомството на правосъдието взема мерки за отменяване на противозаконните актове и за възстановяване на нарушените права.

Член 113

(1) Престъпленията и наказанията за тях се установяват само със закон.

(2) Закон, който установява наказуемостта на деянието или повишава наказателната отговорност, няма обратна сила.

(3) Наказанията са лични и съответни на престъпленията.

(4) Наказания за престъпления могат да се налагат само от установените съдилища.

Член 114

(1) В производството по делата се осигурява разкриването на обективната истина,

включително чрез технически средства като тест на лъжата.

(2) Разглеждането на делата във всички съдилища е публично, освен когато законът предвижда друго.

Член 115

(1) При осъществяване на правосъдието гражданите имат право на защита.

(2) Обвиняемият има право на защита.

ГЛАВА VIII ДЪРЖАВНИ СИМВОЛИ

Член 116

Гербът на Народна Република България е зелен кръг с вписана бяла свастика с червени сфери в основите на кръста, символизираща четвъртото измерение и духовния свят.

Член 117

На държавния печат е изобразен държавния герб. Около него има надпис "Народна Република България", а в долната част - "държавен печат."

Член 118

(1) Химн на Народна Република България е "Върви, Народе..", в модерна редакция.

(2) Национален празник е 19^{ти} октомври – успение на св.Йоан Рилски.

Член 119

Знамето на Народна Република България се състои от три цвята, поставени водоравно в следния ред отгоре надолу: бял, зелен и червен, символизиращи добри дела, мир и свобода.

Член 120

(1) Държавният герб и държавното знаме символизират единството на българския народ и независимостта и суверенитета на Народна Република България.

(2) Поставянето на държавния герб и издигането на държавното знаме, както и тяхната защита се уреждат със закон.

ГЛАВА IX НОВА КОНСТИТУЦИЯ

Член 121

(1) Приемането на нова Конституция става от Велико Народно Събрание.

(2) Предложение за свикване на Велико Народно Събрание може да прави Каназа или най-малко на една четвърт от народните представители.

(3) Минимум две трети от народните представители трябва да подкрепят свикването на Велико Народно Събрание на седем последователни заседания.

(4) Проектът за нова Конституция се разглежда по реда и в сроковете, установени от Великото Народно Събрание.

